

Primljeno: 12.02.2021.
1309-01
36

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 77 Pž-3473/2018-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivice Omazića, predsjednika vijeća, Ivane Mlinarić, suca izvjestitelja i Tatjane Kujundžić Novak, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 3 SKALE d.o.o. u stečaju, Zagreb, Bogovićeve 1, OIB 23854277311, kojeg zastupa punomoćnik Nikola Remenar, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Remenar & Remenar j.t.d., Velika Gorica, Črnkovec 16, protiv tuženika ITAL – OPREMANJE d.o.o. Zagreb, Turanjska 15, OIB 40227381213, kojeg zastupa punomoćnik Roman Bihar, odvjetnik u Zagrebu, Mesnička 6, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-894/2017-24 od 13. travnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 9. prosinca 2020.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-894/2017-24 od 13. travnja 2018. u točkama I. do V. izreke.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-894/2017-24 od 13. travnja 2018. u točki I. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja pravna radnja kupoprodaje ugostiteljske opreme poduzeta 2. listopada 2014. između tuženika i tužitelja, kojom je tuženik kupio ugostiteljsku opremu navedenu od broja 1. do 287. Točkom II. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1.385.949,40 kn sa zateznim kamatama od 3. listopada 2014. pa do isplate. Točkom III. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za povrat u stečajnu masu sljedećih pokretnina od broja 1. do 287. Točkom IV. izreke odbijen je u cijelosti zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan. Točkom V. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 46.086,80 kn, u roku od osam dana. Točkom VI. izreke odbijen je tuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 28.277,10 kn, kao neosnovan.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-894/2017-24 od 13. travnja 2018. u točki I. izreke odbačena je tužba u dijelu pod točkom 2) kojim je zahtijevano utvrđenje da je bez učinka prema stečajnoj masi tužitelja pravna radnja kupoprodaje ugostiteljske opreme poduzeta 2. listopada 2014. između tuženika i tužitelja, kojom je tuženik kupio sljedeću ugostiteljsku opremu od broja 1. do 287. Točkom II. izreke odbijen je zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka zastupanja na ročištu održanom 21. studenog 2017., po osnovi krivnje tužitelja, kao neosnovan.

E.K.
15/37

Predmet ovog postupka jest pobijanje ugovora o kupoprodaji sklopljenog 2. listopada 2014. između tužitelja kao prodavatelja i tuženika kao kupca opreme i inventara koji su navedeni na računu VP01/2014 od 2. listopada 2014., utvrđenje da je navedena pravna radnja bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja i povrat u stečajnu masu svih imovinskih koristi koje je tuženik na temelju pobijanog ugovora stekao.

Prema obrazloženju nad tužiteljem je otvoren stečajni postupak rješenjem pod poslovnim brojem St-645/14 od 16. travnja 2015., stečajni upravitelj je dobio odobrenje za podnošenje tužbe za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika i to pravne radnje kupoprodaje ugostiteljske opreme od 2. listopada 2014. sukladno članku 141. stavku 4. Stečajnog zakona, a tužba je podnesena u roku propisanom u članku 141. stavku 2. SZ-a radi čega su ispunjene procesne pretpostavke za vođenje ovog postupka.

U ovom postupku sporna pitanja su jesu li ispunjene opće i posebne pretpostavke pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, jer je tuženik tvrdio da nije sklopljen ugovor o kupoprodaji pokretnina između tužitelja kao prodavatelja i tuženika kao kupca za koji je izdan račun VP01/2014 od 2. listopada 2014. jer se radilo o povratu pokretnina koje je tužitelj prethodno kupio od tuženika na temelju Ugovora o opremanju. Tužitelj nije u cijelosti podmirio kupoprodajnu cijenu iz Ugovora o opremanju prema kojem je tuženik pridržao pravo vlasništva isporučene robe do potpune isplate cijene.

Prvostupanjski sud je utvrdio da knjigovodstvena vrijednost imovine tužitelja iznosi 91.121,90 kn, a njegove ukupne obveze iznose 15.665.672,59 kn, od čega su priznate tražbine u iznosu od 15.710.794,49 kn, troškovi postupka iznose 45.000,00 kn iz čega proizlazi da stečajna masa nije dostatna za namirenje svih tražbina. Ako bi se u stečajnu masu vratile pokretnine navedene u računu VP01/2014 od 2. listopada 2014. došlo bi do povećanja stečajne mase radi čega je povećana i mogućnost za namirenje stečajnih vjerovnika, pa je slijedom navedenog prvostupanjski sud utvrdio da su ispunjene opće pretpostavke iz članka 127. stavka 1. SZ-a.

Tuženik je kao dobavljač s tužiteljem 27. veljače 2014. sklopio Ugovor o opremanju br. 05/2014 (str. 39.-44. spisa) prema kojem je tuženik isporučio opremu tužitelju za kuhinju u objektu u Preradovićevoj 20 (članak 1. Ugovora), ugovorena cijena za isporučenu opremu iznosi 159.672,05 EUR, plaćanje obveze iz ovog ugovora u ime kupca izvršit će Il gelato artigianale 1780 d.o.o. Zagreb na račun prodavatelja, a roba koja je isporučena po ugovoru je vlasništvo prodavaoca do isplate cijene i služi kao garancija plaćanja (članak 5. Ugovora).

Sud je utvrdio da je tuženik prema Ugovoru o opremanju isporučio tužitelju robu u vrijednosti od 2.061.761,48 kn, a društvo Il gelato artigianale 1780 d.o.o. ukupno uplatio iznos od 1.532.309,15 kn, što s plaćanjem putem cesije ukupno iznosi 1.683.270,93 kn. U poslovnim knjigama tužitelja je utvrđeno dugovanje prema tuženiku u iznosu od 675.812,08 kn za koji je iznos tuženik tvrdio da mu je tužitelj ostao dužan, pa je radi toga račun tužitelja VP01/2014 od 2. listopada 2014. glasio na taj iznos. Na temelju navedenog sud je zaključio da nisu dostavljeni svi računi koje je tuženik izdao tužitelju za isporučenu opremu prema ugovoru o opremanju.

Tužitelj je izdao tuženiku račun broj VP01/2014 za iznos od 675.812,08 kn koliko je iznosila razlika između kupoprodajne cijene koju je tužitelj platio tuženiku za kupljenu i

isporučenu robu i cijene koju je bio dužan platiti. Jedinične cijene oprema iz računa od 2. listopada 2014. ne odgovaraju jediničnim cijenama po kojima je tuženik prethodno tu istu opremu prodao tužitelju jer je uzeta u obzir amortizacija vrijednosti opreme i na dio opreme je tužitelj platio dio cijene tako da je jedinična cijena opreme koja se vraćala bila niža od cijene kojoj je tuženik tu istu opremu ranije prodao tužitelju.

U odnosu na klauzulu pridržaja prava vlasništva prvostupanjski sud je zauzeo stav da kada klauzula prije otvaranja stečaja nije sadržana u javno ovjerovljenoj ispravi, tada prodavatelj nema izlučno pravo, već može od stečajnog upravitelja tražiti plaćanje kupoprodajne cijene, a ako stečajni upravitelj to odbije, prodavatelj svoja prava ostvaruje kao stečajni vjerovnik.

Kako je u konkretnom slučaju tužitelj pokretnine vratio tuženiku prije nego što je otvoren stečajni postupak nad tužiteljem to znači da pokretnine nisu u posjedu kupca/stečajnog dužnika pa se vraćanje ne može osporavati niti pobijati, jer se ne radi o pravnoj radnji kojom se tuženiku daje namirenje na način i u skladu sa sadržajem njegova prava u smislu odredbe članka 128. stavka 1. SZ-a, jer se radi o predaji u posjed opreme koja je tuženikovo vlasništvo. Zaključak je suda da tužitelj ne pobija radnju povrata pokretnina, već pravnu radnju kupoprodaje, za koju sud ocjenom izvedenih dokaza nalazi da nije nikad poduzeta.

Prvostupanjski sud je stava i da s obzirom da je tuženik i dalje vlasnik opreme do isplate cjelokupne cijene to nevlasnik (tužitelj) ne može vlasniku (tuženiku) prodati njegovu vlastitu stvar. Sve da su stranke poduzele kupoprodaju stav je suda da bi se radilo o prividnom pravnom poslu u smislu odredbe iz članka 285. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO) koji je sklopljen zbog poreznih razloga i stoga nema učinak između (ugovornih) stranaka jer je ništetan, a takvi ugovori se ne mogu pobijati. Sud je stoga odbio tužbeni zahtjev za utvrđenje da je pravna radnja kupoprodaje u odnosu na pokretnine iz računa VP0172014 od 2. listopada bez pravnog učinka prema stečajnoj masi.

Tužbu u odnosu na eventualno kumulirani tužbeni zahtjev sud je odbacio kao nedopuštenu, sukladno članku 194. stavku 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 41/89 i 70/19; dalje: ZPP).

U odnosu na zahtjev za isplatu iznosa od 1.385.949,40 kn sa zateznim kamatama koja se odnosi na razliku između cijene po kojoj je tuženik prodao robu tužitelju koja se navodi na računu tužitelja VP01/2014 od 2. listopada 2014. i cijene po kojoj je tužitelj tu istu robu prodao tuženiku, a koja se navodi na tom računu. Zaključak je prvostupanjskog suda da kako kupoprodajni ugovor u kojem je tužitelj prodavatelj, a tuženik kupac ne postoji što posljedično znači da nema ni razlike u cijeni radi čega je sud odbio zahtjev na isplatu iznosa od 1.385.949,40 kn.

Stav je prvostupanjskog suda u odnosu na povrat pokretnina koje se navode u računu VP01/2014 od 2. listopada 2014. da pobijana radnja kupoprodaje nije poduzeta stoga je neosnovan zahtjev tuženika za povrat imovinske koristi koji je njome stečen. U odnosu na preostale pokretnine koje se nalaze kod tužitelja tuženik više ne može potraživati te pokretnine od tužitelja jer u odnosu na njih nema izlučno pravo, već obveznopravnu tražbinu

za isplatu ostatka kupoprodajne cijene. To stoga jer je ugovorio prodaju s pridržajem prava vlasništva koji nije javno ovjeren prije otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem. Troškovi postupka dosuđeni su tuženiku sukladno članku 154. stavku 1. ZPP-a budući je tuženik uspio u ovom postupku.

Protiv presude i rješenja žalbu je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredbi parničnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Međutim prema sadržaju žalbe ovaj sud nalazi da tužitelj podnosi žalbu samo protiv presude u točkama I. do V. izreke. Predlaže se preinačiti presuda i prihvatiti tužbeni zahtjev ili je ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Žalba nije osnovana.

Presuda je ispitana u granicama razloga navedenih u žalbi sukladno članku 365. stavku 2. ZPP-a pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude nije ostvarena niti jedna bitna povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti. Suprotno žalbenim navodima tuženika, ocjena je ovog suda da je izreka pobijane presude jasna i razumljiva, a u obrazloženju su navedeni razlozi o odlučnim činjenicama iz kojih jasno proizlazi na temelju kojih izvedenih dokaza je prvostupanjski sud utvrdio relevantne činjenice. Presuda nije zahvaćena bitnom povredom iz odredbe članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a na koju se tužitelj posebno poziva.

Rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad tužiteljem doneseno je 16. travnja 2015., a prijedlog za otvaranje stečajnog postupka podnesen je 11. rujna 2014. (str. 97. spisa).

Osnovni pravno-zaštitni cilj pobijanja pravnih radnji je u stvaranju uvjeta za što potpunije namirenje ukupnosti vjerovnika, odnosno da se radi osiguranja što ujednačenijeg namirenja vjerovnika, zahvate pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnog postupka. Krajnji rezultat pobijanja mora se očitovati u povećanju mogućnosti namirenja ukupnosti vjerovnika. Teret dokazivanja snosi tužitelj.

Odredbom članka 127. SZ-a utvrđene su opće materijalnopravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji. Riječ je o okolnostima koje moraju biti kumulativno ispunjene da bi pobijanje bilo uspješno, bez obzira na razlog (osnovu ili posebne pretpostavke) pobijanja.

Na temelju odredbe članka 127. stavka 1. SZ-a, mogu se pobijati pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnog postupka, kojima se remeti ujednačeno namirenje vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika). Dakle, opće pretpostavke pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika koje moraju biti ispunjene su: a) otvoren stečajni postupak nad stečajnim dužnikom, b) prije (uz određene iznimke i nakon) otvaranja stečajnog postupka

poduzeta je pravna radnja koja može biti predmet pobijanja, c) pobijana radnja dovela je do oštećenja ili pogodovanja vjerovnika te d) krajnji rezultat pobijanja mora se očitovati u povećanju mogućnosti namirenja svih vjerovnika. Ukoliko se vjerovnici ne bi mogli bolje namiriti i kad pobijana pravna radnja ne bi bila poduzeta, takva pravna radnja kojom se doista smanjuje imovina dužnika ne bi bila pobojna. Teret dokazivanja da su pobijanom pravnom radnjom oštećeni vjerovnici je na tužitelju.

Tužitelj mora u tužbi istaknuti i dokazati opće pretpostavke pobijanja, dakle sve činjenice koje upućuju na zaključak da je upravo tom konkretnom radnjom došlo do oštećenja vjerovnika. Između pobijane pravne radnje i umanjenja imovine dužnika iz koje se vjerovnici mogu namiriti mora postojati uzročna veza.

U ovom postupku tužitelj traži pobijanje pravne radnje kupoprodaje koju su tužitelj kao prodavatelj i tuženik kao kupac sklopili 2. listopada 2014. za koju je tužitelj tuženik izdao račun VP01/2014 od 2. listopada 2014. u iznosu od 675.812,08 kn a odnosi se na ugostiteljsku opremu koju je prethodno tuženik prodao tužitelju, međutim sada tuženik, po navodima tužitelja, kupuje tu istu ugostiteljsku opremu u vrijednosti $\frac{1}{4}$ prijašnje cijene.

Iz Ugovora o opremanju broj 05/2014 proizlazi da su ga sklopili tužitelj kao kupac i tuženik kao isporučitelj 27. veljače 2014. prema kojem je tuženik isporučio opremu za kuhinju tužitelja na objektu u Preradovićevoj 20, po cijeni od 159.672,05 EUR koju je tuženiku trebalo platiti društvo Il gelato artigianale 1780 d.o.o. Zagreb, a roba koja je isporučena po ugovoru bi bila vlasništvo prodavaoca do isplate cijene i služi kao garancija plaćanja (članak 5. Ugovora, str. 39.-44. spisa). Prema navedenom ugovoru kao i kasnijim isporukama tuženika proizlazi da je tužitelju isporučena oprema u iznosu od 2.061.761,48 kn od kojeg iznosa je društvo Il gelato artigianale 1780 d.o.o. uplatio iznos od 1.532.309,15 kn, tome valja dodati i iznos od 150.961,87 kn koje je tužitelj podmirio putem cesije (str. 159. spisa). Tužitelj tijekom postupka nije dokazao da bi uplatio neki drugi iznos osim onog putem cesije, niti žalbenim navodima osporava utvrđenje prvostupanjskog suda o visini uplate društva Il gelato artigianale 1780 d.o.o. niti tužitelj tvrdi da je ove uplate navedeno društvo vršilo po nekoj drugoj osnovi. Tome valja dodati da tužitelj ne tvrdi da bi društvo Il gelato artigianale 1780 d.o.o. bio stečajni vjerovnik tužitelja.

Prema odredbi članka 462. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 125/11; dalje: ZOO) proizlazi da pridržaj prava vlasništva pokretne stvari ima učinak prema kupčevim vjerovnicima samo ako je učinjen u obliku isprave javno ovjerovljene prije kupčeva stečaja ili prije pljenidbe stvari.

U konkretnom slučaju ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno zaključio da klauzula pridržaja prava vlasništva ne bi imala učinak jer Ugovor o opremanju broj 05/2014 za robu u vrijednosti od 159.672,05 EUR, nije ovjeren, stoga tuženik kao prodavatelj iz tog ugovora nema izlučno pravo.

Osim toga prema utvrđenju suda tuženik je isporučio tužitelju opremu u ukupnom iznosu od 2.061.761,48 kn koju je tužitelj platio u manjem iznosu odnosno u iznosu od 150.961,87 kn. Tome valja dodati i da je sud pravilno zaključio da u konkretnom slučaju predmet ovog postupka nije pobijanje radnje vraćanja opreme tuženiku.

Prema Ugovoru o cesiji koji su sklopili tuženik kao cedent, Ministarstvo financija kao cesionar i tužitelj kao cesus proizlazi da je tužitelj putem cesije platio iznos od 150.961,87 kn (str. 159. spisa).

Prema Zapisniku s popisa opreme od 8. lipnja 2015. potpisan između ostalog po predstavnicima tužitelja i tuženika proizlazi da je kod tužitelja dijelom ostala oprema koju je tuženik isporučio tužitelju, a koju sada tuženik kao izlučni vjerovnik traži pozivajući se na račun broj VP01/2014 od 2. listopada 2014. (str. 231.-235. spisa).

U odnosu na žalbene navode valja navesti da tužitelj u tužbi navodi da je od tuženika nabavio ugostiteljsku opremu u iznosu od 2.061.761,48 kn za koju tvrdi da je platio predujmom, a da je ostalo za platiti iznos od 675.812,08 kn.

U ovoj pravnoj stvari valjalo je uzeti u obzir Ugovor o opremanju kao i tuženikove isporuke ugostiteljske opreme u ukupnom iznosu od 2.061.761,48 kn, kao i činjenicu da je društvo Il gelato artigianale 1780 d.o.o. platio robu u iznosu od 1.532.309,15 kn, a ne tužitelj odnosno da je tužitelj platio putem cesije iznos od 150.961,87 kn. Tužitelj tijekom postupka nije dokazao da bi tuženiku za isporučenu robu platio neki drugi iznos osim onog što je platio putem cesije. Točno je da je tužitelj izdao račun broj VP01/2014 od 2. listopada 2014. u iznosu od 675.812,08 kn za isporučenu robu (sada tužitelj kao prodavatelj) kao i da dug tužitelja prema tuženiku prema poslovnim knjigama tužitelja iznosi upravo taj iznos. Međutim ocjena je ovog suda da tužitelj nije uspio dokazati da bi se pobijanom radnjom remetilo ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika odnosno da je tuženik stavljen u povoljniji položaj jer prema utvrđenju suda, koji tužitelj ne osporava, plaćanje isporučene robe za tužitelja je u iznosu od 1.532.309,15 kn izvršio treći. Tome valja dodati da radnja vraćanja robe tuženiku koja je izvršena prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom, nije predmet pobijanja u ovom postupku.

Slijedom svega navedenog ocjena je ovog suda da tužitelj nije dokazao da bi bila ispunjena opća pretpostavka za pobijane radnje stečajnog dužnika iz članka 127. SZ-a.

Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je sukladno članku 154. stavku 1. ZPP-a, članka 155. ZPP-a i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: Tarifa) koje tužitelj konkretnim žalbenim navodima ne osporava.

Slijedom navedenog valjalo je na temelju članka 368. stavka 1. ZPP-a odlučiti kao u izreci ove drugostupanjske odluke.

Zagreb, 9. prosinca 2020.

Predsjednik vijeća
Ivica Omazić

Dokument je elektronički potpisan:
IVICA OMAZI

Vrijeme potpisivanja:
02-02-2021
14:52:53

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVA KI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=OMAZI
G=IVICA
CN=IVICA OMAZI

Broj zapisa: **eb2f5-77e6e**

Kontrolni broj: **06ad0-7fa13-b1109**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVICA OMAZIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.